

eSams expertgrupp inom arkitektur

Aktuella mål, inriktningar och aktiviteter från EU – en sammanställning

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Beslutade mål och inriktningar	4
2.1	E-government action plan: 2016-2020	5
2.1.1	Grundläggande principer	5
2.1.2	Aktiviteter	6
2.2	European interoperability strategy	7
2.2.2	Grundläggande principer	7
2.2.3	Aktiviteter	8
2.3	Tallinndeklarationen	9
3.	EU-förordningar och EU-direktiv	11
3.1	Tjänstedirektivet	11
3.2	Webbtillgänglighetsdirektivet	12
3.3	Free flow of non-personal data.....	13
3.4	Single Digital Gateway (SDGR)	13
3.4.1	Livshändelser	14
3.4.2	Förfaranden som ska kunna genomföras helt online	17
3.4.3	Hjälp och problemlösningstjänster	18
3.4.4	Påverkan på det svenska digitaliseringsarbetet	18
4.	Särskilda insatser och program	20
4.1	CEF	20
4.1.1	Byggblock.....	20
4.2	Projektet TOOP (The Once Only Principle)	21
4.3	ISA ² programmet	22
4.3.1	Handlingsplan	22
4.3.2	Stödprodukter.....	23
	Bilaga 1 – Aktiviteter i handlingsplaner.....	24
	Aktiviteter inom e-Government action plan.....	24
	Aktiviteter inom European interoperability action plan	25
	ISA ² – handlingsplan.....	30

1. Inledning

eSams medlemmar har konstaterat att det finns anledning att ha en mer proaktiv hantering av EU-frågor som är av intresse för det gemensamma digitaliseringsarbetet. Arbetet med EU-initiativ behöver även bli mer effektivt över hela livscykeln. Sverige har kommit långt inom vissa områden och vi borde kunna bidra mer aktivt i prioriterade frågor för att utforma den gemensamma utvecklingen mellan medlemsstaterna. Det har också konstaterats att de lösningar som kontinuerligt etableras som resultat av olika EU-initiativ kan återanvändas i större utsträckning än vad som sker idag. De andra nordiska länderna har anammat ett sådant förfarande i sina nationella inriktningar.

En förutsättning för ett mer proaktivt och sammanhållet EU-arbete är att det finns en samlad bild över vilka frågor som hanteras, vilka aktörer som är involverade i dessa frågor samt ett arbetssätt för hur frågor kan hanteras mer effektivt och proaktivt framåt. Därför har eSams expertgrupp inom arkitektur initierat detta arbete med att skapa en sammanställd bild över mål, inriktningar, särskilda produkter och aktiviteter som rör gemensamma frågor som samtliga offentliga organisationer behöver förhålla sig till. De gemensamma frågorna, uteslutande av nationell karaktär, har idag inget naturligt ägarskap hos en enskild organisation. Den nya myndigheten för digital förvaltning som etableras den 1 september 2018 förväntas få ett sådant samlat ansvar. Expertgruppen för arkitektur har i den här sammanställningen lyft fram de gemensamma frågor som de har bedömt vara av särskilt intresse att följa framöver. I ett nästa steg bör en analys och bedömning göras över vilka eventuella aktiviteter som bör startas i relation till EU-arbetet. Denna rapport utgör underlag för eSams planeringsprocess men kan även användas av offentliga organisationer i allmänhet.

Mikael Österlund vid eSams kansli har samordnat upprättandet av denna rapport som baseras på arbeten av Hans Ekstål (Bolagsverket). Vid framställandet av produkten har även Manne Andersson (eHälsomyndigheten) och Therese Nordenvall (Naturvårdsverket), som är representanter från eSams expertgrupp, bidragit med underlag. Beredningen av produkten har skett via expertgruppen för arkitektur.

2. Beslutade mål och inriktningar

Utgångspunkten för digitaliseringsarbetet på EU nivå är Europa 2020-strategin som har målsättningen att säkerställa att den ekonomiska återhämtningen efter den ekonomiska och finansiella krisen. Europa 2020-strategin stöds av flera reformer för att till 2020 skapa en solid grund för tillväxt och nya arbeten. Samtidigt som man hanterar de strukturella svagheter i EU:s ekonomi och ekonomiska och sociala frågor tar man i strategin även i beaktande de långsiktiga utmaningarna såsom globalisering, ansträngda resurser och befolkningens åldrande.

Europa 2020-strategin ska göra det möjligt för EU att uppnå en tillväxt som är smart, hållbar och inkluderande. Digitalisering är ett viktigt verktyg för att uppnå detta. Ett av målen inom digitaliseringsområdet är att utveckla en digital inre marknad för att styra Europa mot en smart och hållbar tillväxt för alla. I Digital Single Market Strategy preciseras vad en digital inre marknad förväntas uppnå samt viktiga områden som behöver utvecklas för att nå dit. Europa 2020-strategin och EU:s Digital Single Market strategy hänger på så vis ihop.

För att uppnå en digital inre marknad har ett antal hinder identifierats:

- fragmenterade digitala marknader
- avsaknaden av interoperabilitet
- ökande cyberbrottslighet och risk för sänkt förtroende för nätverken
- brist på investeringar i nätverk
- otillräckliga satsningar på forskning och innovation
- brist på digital kompetens
- missade möjligheter att lösa samhällsproblem

De åtgärder som ska genomföras inom den digitala inre marknaden är att stärka interoperabiliteten och standarderna, samordna tilliten och säkerheten online samt investera i forskning och innovation.

Viktiga instrument för att uppnå målen Europa 2020-strategin och Digital Single Market strategin är:

- *E-government Action Plan*. Omfattar 20 aktiviteter som tillsammans ska lägga en grund för den Europeiska Digitala inre marknaden. Planen omfattar bland annat införande av Single Digital Gateway och TOOP.
- *EU Action Plan for Interoperability*. Omfattar 5 fokusområden och 22 aktiviteter. Bland annat införandet av EIF (European Interoperability Framework) som ger vägledning i utveckling av interoperabla digitala tjänster.
- *Tallindeklarationen*. Ministerdeklaration där medlemsstaterna förbinder sig att öka digitaliseringsstakten med att genomföra e-government action plan.

2.1 E-government action plan: 2016-2020

E-förvaltning underlättar administrativa förfaranden, förbättrar kvaliteten på tjänsterna och ökar den offentliga sektorns interna effektivitet. Digitala offentliga tjänster minskar företagens och medborgarnas administrativa börda genom att göra deras kontakter med offentliga förvaltningar snabbare, effektivare, bekvämare, öppnare och billigare. Om digital teknik används som en självklar del av förvaltningarnas modernisering kan det ge ytterligare ekonomiska och sociala vinster för samhället som helhet. En digital omställning av förvaltningen är en av förutsättningarna för att den inre marknaden ska fungera som tänkt.

Handlingsplanerna för e-förvaltning har varit politiska instrument som drivit på moderniseringen av offentliga förvaltningar i Europeiska unionen. De har främjat samordning och samverkan mellan medlemsstaterna och kommissionen och mynnat ut i gemensamma e-förvaltningsåtgärder.

Medlemsstaternas förvaltningar har länge strävat efter att vara öppna, flexibla och interaktiva i sina kontakter med medborgare och företag. De har använt e-förvaltning för att öka sin effektivitet och ändamålsenlighet och har kontinuerligt förbättrat de offentliga tjänsterna.

Denna handlingsplan bygger på följande vision:

Vision

Senast 2020 ska offentliga förvaltningar och institutioner i Europeiska unionen vara öppna, effektiva och inkluderande. De ska tillhandahålla gränslösa, individanpassade, användarvänliga och obrutna digitala offentliga tjänster åt alla medborgare och företag i EU. De ska använda innovativa metoder för att utforma och tillhandahålla bättre tjänster som är anpassade till medborgarnas och företagens behov och önsknings. De ska utnyttja de möjligheter som den nya digitala miljön erbjuder för att underlätta sina kontakter med intressenter och med varandra.

2.1.1 Grundläggande principer

De initiativ som inleds inom ramen för denna handlingsplan bör iaktta följande principer, som stöds starkt av intressenterna:

- *Digitalt som standard:* Offentliga förvaltningar bör leverera sina tjänster digitalt (inklusive maskinläsbara uppgifter) som förstahandsalternativ (medan andra kanaler fortfarande hålls öppna för personer som inte är uppkopplade, av eget val eller av nödvång). Offentliga tjänster bör också tillhandahållas via en enda kontaktpunkt (eller *one-stop-shop*) och via olika kanaler.

- *Endast en gång*: offentliga förvaltningar bör säkerställa att medborgare och företag endast behöver lämna samma uppgifter en enda gång till en offentlig förvaltning. Om offentliga förvaltningar har rätt att vidareutnyttja dessa data internt ska de vidta åtgärder, med iakttagande av bestämmelser om uppgiftsskydd, så att det inte medför några ytterligare bördor för medborgare och företag.
- *Inkluderande och tillgänglighet*: offentliga förvaltningar bör utforma digitala offentliga tjänster på ett sådant sätt att de är inkluderande som standard och tillgodoser olika gruppers behov, t.ex. äldre och personer med funktionshinder.
- *Öppenhet och insyn*: Offentliga förvaltningar bör utbyta information och uppgifter med varandra och ge medborgare och företag möjlighet till åtkomstkontroll och till att korrigera sina egna uppgifter. Användarna ska ha möjlighet att övervaka administrativa förfaranden som berör dem. Förvaltningarna ska interagera med och öppna sig för intressenterna (t.ex. företag, forskare och ideella organisationer) när det gäller utformning och tillhandahållande av tjänster.
- *Gränsöverskridande som standard*: Offentliga förvaltningar bör göra relevanta digitala offentliga tjänster tillgängliga över gränserna och förhindra att ytterligare fragmentering uppstår, vilket främjar rörlighet på den inre marknaden.
- *Interoperabilitet som standard*: Offentliga förvaltningar bör organiseras på ett sådant sätt att de fungerar sömlöst på hela den inre marknaden baserat på den fria rörligheten för uppgifter och digitala tjänster i Europeiska unionen.
- *Tillförlitlighet och säkerhet*: Alla initiativ bör gå längre än till att bara uppfylla den rättsliga ramens krav i fråga om skydd av personuppgifter och personlig integritet samt it-säkerhet; dessa aspekter bör beaktas redan vid utformningen av tjänsterna. Det här är viktiga förutsättningar för att man ska kunna öka förtroendet för och spridningen av digitala tjänster.

Förvaltningar, offentliga organ, företag och användare vet själva bäst vad de behöver. Valet av system och teknik, eller av decentraliserad eller centraliserad utformning, bör helt avgöras av deras egna val och behov, men alla de överenskomna interoperabilitetskraven måste iakttas.

2.1.2 Aktiviteter

Inom handlingsplanen finns 20 aktiviteter som kommissionen kommer att utföra med utsatt måldatum mellan 2016 och 2020. De aktiviteter som saknar naturligt ägarskap bland offentliga organisationer i Sverige samt är av särskilt intresse på det nationella planet är:

- Stödja medlemsstaternas övergång till fullständig e-upphandling och användning av register över kontrakt.
- Säkerställa den långsiktiga hållbarheten för infrastruktur för gränsöverskridande digitala tjänster.
- Lägga fram en reviderad version av den europeiska interoperabilitetsramen och stödja nationella förvaltningars användning av denna.

- Kommissionen kommer att använda gemensamma byggstenar som grunden för ett sammanlänkat Europa och infrastrukturer för digitala tjänster och följa den europeiska interoperabilitetsramen. Den kommer gradvis att införa principerna ”digitalt som standard” och ”endast en gång” samt e-fakturering och e-upphandling och analysera konsekvenserna av ett eventuellt införande av principen ”no legacy”.
- Lägga fram ett förslag om en gemensam digital ingång.
- Analysera möjligheten att tillämpa principen om endast en gång i gränsöverskridande sammanhang.
- Påskynda utbyggnaden och användningen av datainfrastruktur enligt Inspire-direktivet.

Se bilaga 1 för en komplett lista över aktiviteterna.

2.2 European interoperability strategy

Den europeiska strategin för interoperabilitet rör utformningen och användningen av det europeiska ramverket för interoperabilitet (EIF). I strategin konstateras att EIF behöver revideras utifrån vissa förändrade förutsättningar vilket genomfördes och levererades under våren 2017. Till strategin finns en handlingsplan där aktiviteter specificeras inom 5 fokusområden.

Det europeiska ramverket för interoperabilitet (EIF) ger de offentliga förvaltningarna vägledning i form av rekommendationer om hur de kan förbättra styrformerna för sitt interoperabilitetsarbete, upprätta samverkan över organisationsgränserna, rationalisera processerna för genomgående digitala tjänster och se till att befintlig och ny lagstiftning inte äventyrar interoperabilitetsinsatserna. Det europeiska ramverket för interoperabilitet innehåller tre olika delar:

- Grundläggande principer för europeiska offentliga tjänster
- Interoperabilitetsnivåer
- En modell för tillhandhållandet av integrerade offentliga tjänster

EU-kommissionen understryker att EIF är utgångspunkten för de gemensamma initiativ som genomförs på EU-nivå framöver.

2.2.2 Grundläggande principer

Inom det europeiska ramverket för interoperabilitet definieras 12 grundprinciper som ska genomsyra interoperabilitetsarbetet.

1. Subsidiaritet och proportionalitet:
2. Öppenhet:

3. Insyn
4. Vidareutnyttjande
5. Teknisk neutralitet och uppgiftsportabilitet
6. Användaren i centrum
7. Integration och tillgänglighet
8. Säkerhet och respekt för privatlivet
9. Flerspråkighet
10. Administrativ förenkling
11. Att bevara uppgifter
12. Att bedöma ändamålsenlighet och effektivitet

2.2.3 Aktiviteter

Aktiviteterna för EIF är indelat i fem olika fokusområden:

1. Säkerställa styrformer för samt samordning och utbyte av interoperabilitetsinitiativ
2. Ta fram lösningar för organisatorisk interoperabilitet
3. Engagera intressenter och öka kunskapen om interoperabilitet
4. Utveckla, upprätthålla och främja nyckelfaktorer för interoperabilitet
5. Utveckla, upprätthålla och främja stödinstrument för interoperabilitet

Totalt innehåller handlingsplanen 22 aktiviteter som kommissionen ska genomföra tillsammans med medlemsstaterna, de aktiviteter som är särskilt intressanta att följa ur ett svenskt perspektiv är:

1. Från fall till fall tillhandahålla medlemsstaternas offentliga förvaltningar stöd och utbildning för att se till att EIF genomförs på alla nivåer av de nationella förvaltningarna.
2. Klarlägga och föreslå sätt att formalisera de offentliga förvaltningarnas organisatoriska relationer som ett led i inrättandet av europeiska offentliga tjänster. Identifiera och utveckla gemensamma processmodeller för att beskriva verksamhetsprocesser. Fastställa bästa praxis.
3. Identifiera viktiga gränsöverskridande verksamhetsprocesser som medför utbyte av administrativ information (däribland handlingar) och deras genomförande i de olika medlemsstaterna, samt utarbeta riktlinjer för bättre anpassning och förenkling av dessa processer
4. Etablera kontakt med EU-ländernas kontor för nationellt genomförande (t.ex. stödja upprättandet av en förvaltningsstruktur och genomförandet av lösningar samt uppmuntra deltagandet i EU Pilot).
5. Fastställa och genomföra gemensamma specifikationer om villkoren för tillgång till och hantering av basregister. Utöka kartografin för befintliga lösningar till området för basregister.

6. Utveckla, upprätthålla och använda mekanismer och verktyg för bedömning av interoperabilitetens mognad, kostnader och fördelar.
7. Upprätthålla och främja ”ramverket för gemensam användning och vidareutnyttjande av it-lösningar” (däribland öppen källkod) som har utarbetats inom ramen för ISA²-programmet.

Se bilaga 1 för en komplett lista över aktiviteterna.

2.3 Tallinndeklarationen

Samtliga EU-medlemsstater och Efta-länder undertecknade e-förvaltningsdeklarationen i Tallinn den 6 oktober 2017. Deklarationen undertecknades under ministermötet som ägde rum inom ramen för ministerkonferensen för e-förvaltning. Ordförande var minister Urve Palo, som företräder det estniska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd, och i närvaro av Andrus Ansip, vice ordförande för den digitala inre marknaden.

Syftet med deklarationen är att snabba på den digitala utvecklingen i offentlig sektor och att individens behov ska stå i centrum för denna utveckling.

Detta markerar ett nytt politiskt åtagande på EU-nivå om viktiga prioriteringar för att säkerställa högkvalitativa, användarcentrerade digitala offentliga tjänster för medborgare och sömlösa gränsöverskridande offentliga tjänster för företag.

Medlemsstaterna bekräftade sitt åtagande att göra framsteg när det gäller att länka upp sina offentliga e-tjänster och genomföra eIDAS-förordningen och principen om *en uppgift en gång* för att tillhandahålla effektiva och säkra digitala offentliga tjänster som kommer att göra medborgarna och företagens liv enklare.

E-förvaltningsdeklarationen följer Malmödeklarationen undertecknad 2009 och lanseringen av handlingsplanen för e-förvaltning 2016-2020 som båda erkänner att serviceorienterad, tillförlitlig och innovativ förvaltning på alla nivåer är avgörande för att utveckla ett dynamiskt, produktivt och europeiskt samhälle. Sedan 2009 har flera viktiga milstolpar uppnåtts såsom e-upphandling, utplacering av nyckelgränsöverskridande tjänster finansierade av programmet Connecting Europe Facility och den elektroniska identifieringen (eID).

Tallinndeklarationen ger en viktig drivkraft för medlemsstaterna och kommissionen, både kollektivt och individuellt, att fortsätta satsa på att påskynda moderniseringen av den offentliga sektorn.

I bilagan till förklaringen erkänner ministrarna, som ansvarar för politik och samordning av digitala offentliga tjänster i länderna, medborgarnas och företagens behov och förväntningar när de interagerar med offentliga förvaltningar. De förbinder sig att utforma och leverera sina tjänster, styrda av principerna om användarcentricitet (som digital

interaktion, minskning av administrativ börda, digital leverans av offentliga tjänster, medborgarengagemang, klagomål och klagomekanismer)

Utgångspunkten för deklARATIONEN är handlingsplanen för e-förvaltning 2016-2020. Ministrarna förbinder sig i deklARATIONEN till att genomföra handlingsplanen utifrån de grundprinciper som är definierade, t.ex. *Digital by default* – Medborgare och företag inom EU ska kunna kommunicera digitalt, utifrån sina behov, med europeiska myndigheter.

De ansvarige ministrarna erkänner vidare att

- En gemensam utveckling av digitaliseringen är central för att möta framtida utmaningar
- Mer behöver göras för att öka takten i genomförandet av handlingsplanen för e-förvaltning
- Grunden för digitaliseringsarbetet bortom 2020 behöver läggas redan nu

3. EU-förordningar och EU-direktiv

Det finns ett antal EU-förordningar och EU-direktiv som offentliga organisationer behöver förhålla sig till. Vid inventeringen har produkter identifierats som befinner sig i olika steg i processen. Beslutade produkter med ett genomförandedatum längre fram i tiden behöver offentliga organisationer förhålla sig till direkt. Produkter som är en del av handlingsplanerna men som är under förhandling och får betydande påverkan på offentliga organisationer behöver redan nu identifieras för att kunna anta ett mer proaktivt förhållningssätt.

De EU-förordningar och EU-direktiv som offentliga organisationer gemensamt behöver förhålla sig till framåt berör:

- GDPR
- EIDAS
- Tjänstedirektivet
- Webbtillgänglighetsdirektivet
- Free flow of non-personal data – förslag till direktiv
- SDGR Single Digital Gateway Regulation (SDGR). Förordning som reglerar inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster. Se detaljerad beskrivning nedan.
- TOOP. The Once Only Principle (TOOP). Pilotprojekt som baseras på principen en uppgift en gång. Ska visa att principen är möjlig att införa för gränsöverskridande digitala tjänster. TOOP är även det tekniska system som ska användas för informationsutbyte utifrån bestämmelserna i SDGR

GDPR och EIDAS är högaktuella frågor inom svensk offentlig sektor och beskrivs inte närmare här. För övriga områden följer en mer preciserad beskrivning nedan.

3.1 Tjänstedirektivet

Tjänstedirektivet avser formellt *Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden*. Direktivet innehåller bestämmelser om vilka regler som ska gälla för företag som säljer tjänster mellan olika medlemsstater i EU och EES. Det finns ett äldre direktiv, direktiv 92/50/EEG om offentlig upphandling av tjänster, som dock inte var alls lika långtgående.

Det som nu kallas tjänstedirektivet utarbetades under flera år och antogs slutligen av Europaparlamentet och Europeiska unionens råd i slutet av 2006. Alla medlemsstater var därefter förpliktade att införliva direktivets bestämmelser i den nationella lagstiftningen innan den 28 december 2009.

Tanken med direktivet är att det ska skapas bättre förutsättningar för

- *Företag* genom att det blir lättare att etablera sig, enklare att tillhandahålla gränsöverskridande tjänster samt förenklade förfaranden och formaliteter.
- *Kunder* genom att stärka konsumenternas och företagens rättigheter, högre kvalitet på tjänster samt utökad information och transparens om tjänsteleverantörer.

I praktiken innebär direktivet att ”en väg in” etableras för tjänsteleverantörer för att få information och hantera administrativa formaliteter online i alla EU-länder samt att EU-länder behöver samarbeta med varandra generellt och i övervakningen av tjänsteleverantörer.

Länk till lagrådsremiss ang. genomförandet:

<http://www.regeringen.se/49b76b/contentassets/fefb3ef5aaab4ae9b2a074dbec77cb36/genomforande-av-tjanstedirektivet>

Länk till lag om tjänster på den inre marknaden: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20091079-om-tjanster-pa-den-inre-marknaden_sfs-2009-1079

Länk till ”en väg in”: <https://www.verksamt.se/eugo>

3.2 Webbtilgænglighetsdirektivet

Syftet med webbtillgänglighetsdirektivet är enligt artikel 1 att förbättra den inre marknads funktionssätt när det gäller tillgänglighetskraven avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer. Dessa webbplatser och mobila applikationer ska bli mer tillgängliga för användare, och då särskilt för personer med funktionsnedsättning.

Direktivets bestämmelser gäller för offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer. Med offentliga myndigheter avses enligt artikel 3.1 statliga, regionala eller lokala myndigheter, offentlighetsorgan. Direktivet är enligt artikel 1.3 inte tillämpligt på webbplatser och mobila applikationer tillhörande radio- och televisionsföretag med uppdrag i allmänhetens tjänst eller deras dotterbolag. Direktivet är enligt samma artikel inte heller tillämpligt på webbplatser och mobila applikationer tillhörande icke-statliga organisationer som inte tillhandahåller tjänster som är väsentliga för allmänheten eller tjänster som specifikt tillgodoser behoven för eller är avsedda för personer med funktionsnedsättning.

I artikel 1.4 anges olika typer av innehåll på webbplatser och i mobila applikationer som direktivet inte är tillämpligt på. Av artikel 1.5 framgår att medlemsstaterna får undanta webbplatser och mobila applikationer tillhörande skolor, daghem och förskolor från direktivets tillämpning, med undantag av innehåll som hänför sig till väsentliga administrativa funktioner online.

För genomförandet av webbtillgänglighetsdirektivet har regeringskansliet upprättat en departementsskrivelse, *Genomförande av webbtillgänglighetsdirektivet (DS2017:60)*. Länk till departementsskrivelsen: <http://www.regeringen.se/rattsdokument/departementsserien-och-promemorior/2017/11/ds-201760/>

För närvarande remitteras departementsskrivelsen enligt regeringens webbplats.

3.3 Free flow of non-personal data

EU-kommissionen har föreslagit en reglering för att ta bort hinder för fri rörelse av icke-personlig data. Förslaget är daterat 13 september 2017.

För personlig data reglerar GDPR redan fri rörlighet inom unionen. Tillsammans med GDPR kommer denna reglering att säkerställa ett omfattande och sammanhängande angreppssätt för fri rörlighet för data inom EU.

Den nya regleringen kommer att säkerställa

- Fri rörlighet för icke-personlig data över gränserna: varje organisation ska kunna lagra och behandla data var som helst inom EU.
- Tillgänglighet till data för regulatorisk kontroll: offentliga organisationer kommer att få tillgång till data, även om de är placerade i en annan medlemsstat eller när den är lagrad och hanterad i molnet
- Enklare byte av molntjänster för professionella användare. Kommissionen föreslår ett självreglerande angreppssätt som uppmanar leverantörer att utveckla uppförandekoder (code of conduct) som rör hur användare kan portera data mellan molntjänsteleverantörer till deras egna it-miljöer
- Full följsamhet och synergier med cybersäkerhetspaketet, och tydliggörande att säkerhetskrav som redan finns för leverantörers lagring och data hantering kommer att fortsätta gälla när de lagrar och hanterar data över gränserna inom EU eller i molnet.

Länk till förslaget: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/free-flow-non-personal-data>

3.4 Single Digital Gateway (SDGR)

Förordning omfattar att etablera en EU-gemensam digital ingång (One Stop Shop). Syftet med förordningen är att säkerställa centraliserad tillgång för EU:s medborgare och företag till all information som behövs när de utnyttjar sin rätt till rörlighet inom EU och att säkerställa full tillgång till online-förfaranden på ett icke-diskriminerande sätt. Detta innebär att om ett förfarande finns tillgängligt för en medborgare i en viss medlemsstat ska det också finnas tillgängligt för användare från andra medlemsstater.

I den EU-gemensamma digitala ingången ska medborgare och företag inom EU få tillgång till digital information utifrån ett antal livshändelser, digitala tjänster för hjälp och problemlösning och digitala tjänster för ett antal förfaranden som ska kunna genomföras helt digitalt. Förslaget är nu färdigförhandlat mellan medlemsstaterna och en beslutsprocess förväntas genomföras under det första kvartalet 2018. Resultatet är en förordning som gäller direkt över svensk lag.

Förordningen nämner åtta stycken händelser som rör medborgare (Resor, Arbete och pension, Fordon, Bosättning, Utbildning, Hälso- och sjukvård, Gränsöverskridande frågor för familjer och konsumenter) och åtta stycken händelser som rör företagande (Starta/driva/avveckla, Personal, Skatter, Varor, Tjänster, Finansiera ett företag, Offentlig upphandling och Arbetsmiljö) där en samlad digital information ska kunna erhållas för EU-medborgare på motsvarande sätt som i Efterlevandeguiden. Antalet förfaranden som ska kunna utföras helt online uppgår till 13 stycken och är sorterade i livshändelserna Födelse, Studera, Arbeta, Flytta, Gå i pension, Starta företag och Bedriva affärsverksamhet.

Processen och aktuell status kring SDGR kan sammanfattas enligt:

- Förhandlingar slutförda inom KKR (rådsarbetsgrupp för konkurrens och tillväxt)
- Vid KKR den 30 november 2017 gav rådet stöd för en allmän inriktning i enlighet med ordförandeskapets kompromissförslag
- Februari 2018. Förordningen ligger för beslut hos EU-parlamentet. IMCO-omröstning sker den 22 feb, i plenum 28/2 eller 1/3.
- April 2018. Förhandlingar mellan rådet och EU-parlamentet inleds.
- Tredje kvartalet 2018. Förordningen förväntas träda i kraft.
- I det slutligen antagna kompromissförslaget (artikel 5, 11 och 12) har genomförandetiden utökats till fem år efter förordningens datum för ikraftträdande.
- Förslag till genomförandeakter kan läggas först efter utvärdering av TOOP-projektet

3.4.1 Livshändelser

Nedan följer en förteckning över de livshändelser där privatpersoner och företag ska få samlad information kring de organisationsövergripande processerna vad gäller rättigheter, skyldigheter och regler.

Område	Information om rättigheter, skyldigheter och regler
Resor inom unionen	<ul style="list-style-type: none"> • handlingar som unionsmedborgare, deras familjemedlemmar som inte är unionsmedborgare, barn som reser ensamma och personer som inte är unionsmedborgare behöver ha när de reser över landsgränser inom unionen (id-kort, visum, pass) • rättigheter och skyldigheter för personer som reser med flyg, tåg, fartyg eller buss inom och från unionen, och för resenärer som köper paketresor eller sammanlänkade researrangemang • hjälp till personer med nedsatt rörlighet som reser inom och från unionen • transport av djur, växter, alkohol, tobak, cigaretter och andra varor vid resor inom unionen • röstsamtal och sändning och mottagning av elektroniska meddelanden och elektroniska data inom unionen
Arbete och pension inom unionen	<ul style="list-style-type: none"> • söka arbete i en annan medlemsstat • påbörja en anställning i en annan medlemsstat • erkännande av kvalifikationer med avsikt på anställning i en annan medlemsstat • beskattning i en annan medlemsstat • anställningsvillkor (inklusive arbetstider, betald ledighet, semesterrätt, rättigheter och skyldigheter när det gäller övertidsarbete, hälsokontroller, uppsägning av kontrakt, avskedande och friställning) • likabehandling (regler mot diskriminering på arbetsplatsen, lika lön för kvinnor och män, lika lön för anställda med tidsbegränsad anställning och anställda med tillsvidareanställning) • hälso- och säkerhetskrav i samband med olika typer av verksamhet • rättigheter och skyldigheter när det gäller socialförsäkring i unionen, inklusive erhållande av pension.
Fordon i unionen	<ul style="list-style-type: none"> • ta ett motorfordon till en annan medlemsstat tillfälligt eller permanent • erhålla och förnya ett körkort • teckna en obligatorisk motorfordonsförsäkring • köpa och sälja ett motorfordon i en annan medlemsstat • hyra ett motorfordon • nationella trafikregler och krav för förare

Område	Information om rättigheter, skyldigheter och regler
Bosättning i en annan medlemsstat	<ul style="list-style-type: none"> tillfällig eller permanent flytt till en annan medlemsstat deltagande i kommunala val och val till Europaparlamentet krav på uppehållskort för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar, inklusive familjemedlemmar som inte är unionsmedborgare
Utbildning eller praktik i en annan medlemsstat	<ul style="list-style-type: none"> skolgång i en annan medlemsstat universitetsstudier i en annan medlemsstat volontärarbete i en annan medlemsstat praktik i en annan medlemsstat bedrivande av forskning i en annan medlemsstat som en del av ett utbildningsprogram
Hälso- och sjukvård	<ul style="list-style-type: none"> få läkarvård i en annan medlemsstat köpa receptbelagda läkemedel i en annan medlemsstat än den medlemsstat där receptet utfärdades, online eller personligen
Gränsöverskridande rättigheter, skyldigheter och regler för familjer	<ul style="list-style-type: none"> födelse, vårdnad av minderåriga barn, föräldraansvar, underhållsskyldigheter för barn i en gränsöverskridande familjesituation sammanlevande par av olika nationaliteter (giftermål, separation, skilsmässa, makars egendomsrättigheter, sambors rättigheter) rättigheter i samband med arv i en annan medlemsstat
Konsumenter i gränsöverskridande situationer	<ul style="list-style-type: none"> köp av varor och tjänster (inbegripet finansiella sådana) från en annan medlemsstat, online eller personligen innehav av ett bankkonto i en annan medlemsstat anslutning till allmännyttiga tjänster som gas, el, vatten, telefoni och internet betalningar, inbegripet gireringar, förseningar av gränsöverskridande betalningar konsumenternas rättigheter och garantier i samband med köp av varor och tjänster

3.4.2 Förfaranden som ska kunna genomföras helt online

Följande förfaranden ska kunna genomföras helt online av EU-medborgare inom samtliga medlemsstater.

Livshändelser	Förfaranden	Förväntat resultat
Födelse	Beställa personbevis	Personbevis
Studera	Ansöka om studiemedel från en offentlig institution	Beslut om ansökan om studiemedel
Arbeta	Registrera sig för sociala förmåner	Mottagningsbevis
Arbeta	Ansöka om erkännande av examensbevis	Beslut om ansökan om erkännande
Flytta	Anmäla adressändring	Bekräftelse på adressändringen
Flytta	Beställa eller förnya id-kort eller pass	Utfärdande eller förnyelse av id-kort eller pass
Flytta	Registrera ett motorfordon	Registreringsbevis
Gå i pension	Ansöka om pension och förmåner vid förtida pensionering från offentliga eller halvoffentliga system	Beslut om ansökan om pension eller förmåner vid förtida pensionering
Starta företag	Allmän registrering av affärsverksamhet, undantaget förfaranden för bildande av bolag i den mening som avses i artikel 54 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	Bekräftelse av att alla steg som krävs för att börja bedriva affärsverksamhet har utförts
Starta företag	Registrera en arbetsgivare (en fysisk person) i ett offentligt eller halvoffentligt pensions- och försäkringssystem	Socialförsäkringsnummer
Starta företag	Registrera anställda i ett offentligt eller halvoffentligt pensions- och försäkringssystem	Socialförsäkringsnummer
Bedriva affärsverksamhet	Meddela socialförsäkringssystemet när en anställds kontrakt avslutas	Bekräftelse på mottagning av meddelandet
Bedriva affärsverksamhet	Betala sociala avgifter för anställda	Kvitto eller annan form av bekräftelse på betalningen av sociala avgifter för anställda

3.4.3 Hjälp och problemlösningstjänster

Området avser nationell information om och länkar till hjälp- och problemlösningstjänster som privatpersoner och företag kan använda om de har frågor om eller problem som rör de rättigheter, skyldigheter och förfaranden för livshändelser och online-förfarandena (i tidigare avsnitt). De områden som ska stödjas är:

- Gemensamma kontaktpunkter
- Kontaktpunkter för produkter
- Kontaktpunkter för byggprodukter
- Nationella rådgivningscentrum för yrkeskvalifikationer
- Kontaktpunkter för hälso- och sjukvård
- Eures
- Tvistlösning online

Tjänsterna kan tillhandahållas av en privat eller offentlig aktör. I de fall en privat aktör ska tillhandahålla tjänsten finns vissa krav som särskilt ska uppfyllas, t.ex. att tjänsten är kostnadsfri.

Ur den centrala EU-portalens perspektiv samlas länkar till nationella tjänster för ovanstående områden.

3.4.4 Påverkan på det svenska digitaliseringsarbetet

Införandet av SDG ställer vissa generella krav på tjänster och funktionalitet som att det ska finnas en central sökfunktionalitet, privatpersoner och företag ska löpande kunna rapportera behov och återkopplingar, språkstöd ska finnas för det nationella språket samt ytterligare ett språk samt att en nationell koordineringsfunktion behöver etableras.

För att möta kraven behöver

- Information samlas på ett ställe för varje livshändelse i syfte att privatpersoner och företag ska få en sammanställd bild av processen. Detta motsvarar det arbete som gjorts inom Efterlevandeguiden och innebär att motsvarande hantering behöver etableras för berörda livshändelser.
- Nationell sökfunktion för att identifiera e-tjänster. Detta innebär att en nationell tjänstekatalog i någon form behöver etableras
- En standard behöver etableras för e-tjänster, t.ex. som förutsättning för att tjänster ska kunna återsökas
- Arbetsformer och verktyg för rapportering behöver definieras och etableras i syfte hantera centrala informationsmängder
- En nationell koordinatör kommer att behövas för att initialt och kontinuerligt säkerställa ovanstående.

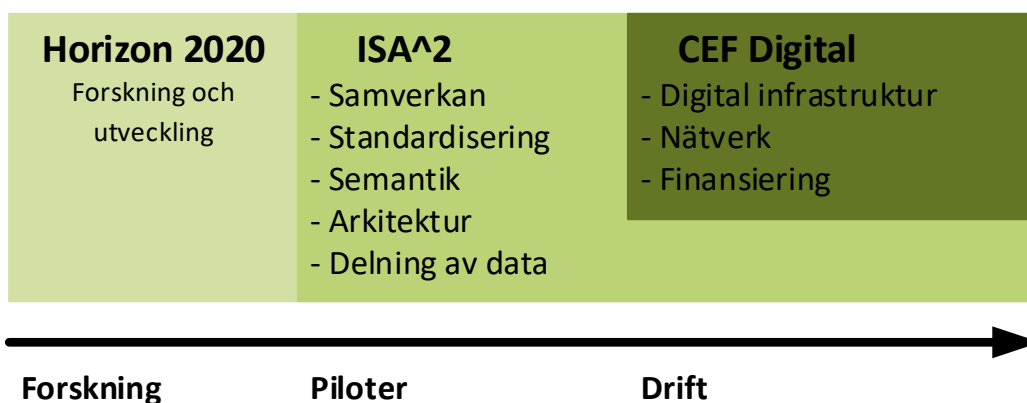

De ekonomiska konsekvenserna av för Sverige är inte fullt kartlagda. Andra länder har gjort bedömningar utifrån deras förutsättningar, t.ex. har Danmark bedömt införandekostnaden till mellan 2 och 10 miljarder SEK. Inom företagsområdet har följande kostnadsuppskattning gjorts för verksamt.se:

- Kostnad införande SEK 9 000 000 – 14 000 000
- Förvaltningskostnad per år 1 000 000 – 2 000 000

4. Särskilda insatser och program

Digital single market strategin ska genomföras genom ett antal aktiviteter som omfattas av Horizon 2020. Horizon 2020 är EU:s mest omfattande program för forskning och innovation någonsin med målet att främja smart och hållbar ekonomisk tillväxt för alla. Närmare 80 miljarder euro finns att söka under sju år (2014–2020) – förutom de privata och statliga investeringar som dessa medel kommer att ge upphov till. Programmet ska främja forskning och teknik i världsklass inom EU, avlägsna hinder för innovation och göra det lättare för offentlig och privat sektor att samarbeta för att hitta lösningar på de stora utmaningar som vårt samhälle står inför.

Relationen och positioneringen av Horizon 2020, ISA² och CEF illustreras i ovanstående figur. Nedan beskrivs CEF, ISA² programmet samt TOOP-projektet vidare.

4.1 CEF

Programmet Connecting Europe Facility (CEF) är ett viktigt EU-finansieringsinstrument för att främja tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft genom riktade infrastrukturinvesteringar på europeisk nivå. Programmet stöder och finansierar utvecklingen av högpresterande, hållbara och effektivt sammankopplade transeuropeiska nät på områdena transport, energi och digitala tjänster. Programmets totala budget fram till 2020 är 1.140.000.000 €. Den delen som ska stödja utveckling av gränsöverskridande digitala tjänster har en budget på 970.000.000 €.

4.1.1 Byggblock

Inom ramen för CEF etableras s.k. byggblock. Ett byggblock är en pusselbit för att uppnå Digital Single Market och Once Only. Syftet med byggblocken är att säkerställa interoperabilitet mellan IT-system så att medborgare, företag och förvaltningar kan dra nytta av digitala offentliga tjänster var de än befinner sig i Europa. De byggblock som EU-kommissionens fokuserar på nu är:

- *eID*. Möjliggör användning av onlinetjänster för medborgare från andra EU-medlemsstater
- *eSignature* Stöd för att skapa och verifiera elektroniska signaturer
- *eDelivery* Stöd för säkert digitalt utbyte av data och dokument
- *eTranslation* Stöd för maskinell översättning av språk inom EU
- *eInvoicing* Hjälper myndigheter med anpassning till den europeiska standarden för elektronisk fakturering

Byggblocken ska hjälpa offentliga myndigheter och privata tjänsteleverantörer att utvidga användningen av sina onlinetjänster till medborgare från andra europeiska länder och sänker hindren för teknisk integration och erbjuder komponenter som kommer att påskynda leveransen av gränsöverskridande onlinetjänster

Byggblocken är en uppsättning tjänster (inklusive programvara, dokumentation, utbildning och stöd) som tillhandahålls av Europeiska kommissionen och stöds av medlemsstaterna. Varje byggblock består av

- *en tjänsteplattform* som erbjuder tekniska specifikationer och standarder som ska följas
- *ett lager av exempelprogramvara* avsedd för återanvändning för att underlätta genomförandet av tekniska specifikationer och standarder
- *ett lager av tjänster* t ex programvara, testmöjligheter, helpdesk – beroende på byggsten

Byggblocken och tillhörande stöd är kostnadsfritt och kan kombineras och användas i projekt inom vilken domän eller sektor som helst på europeisk, nationell eller lokal nivå.

Det finns möjlighet för medlemsstater att få finansiering från EU i genomförande av projekt som använder byggblocken.

4.2 Projektet TOOP (The Once Only Principle)

The “Once-only principle”, eller *en uppgift en gång*, innebär att privatpersoner och företag enbart ska behöva ge viss standardinformation en gång till offentliga organisationer för att underlätta för privatpersoner och medborgare.

Projektet TOOP är ett projekt inom ramen för Horisont 2020 och omfattar gränsöverskridande utbyte av företagsinformation mellan nationella system. Projektet, som leds av Estland, startade i januari 2017 och pågår i 30 månader. I projektet medverkar 21 medlemsstater och 50+ partners. Huvudsyftet med projektet är att visa att The Once Only Principle går att införa cross border inom EU. Resultatet av projektet ska vara det tekniska system som nämns i SDGR.

- Aktuell status i projektet:
- Pilotutveckling startar nu (våren 2018).
- Juridisk utredning pågår. Legala hinder för informationsutbyte ”Drivers and barriers”.
- Projektet ska leverera den tekniska infrastrukturen som ska användas utifrån SDG

4.3 ISA² programmet

ISA² programmet stödjer utvecklingen av digitala lösningar som skapar förutsättningar för offentliga organisationer, företag och medborgare i Europa att dra nytta av interoperabla gränsöverskridande och sektorsöverskridande digitala tjänster. ISA² startade 1 januari 2016 och slutar 31 december 2020. Programmet antogs i november 2015 av EU-parlamentet och det europeiska rådet.

4.3.1 Handlingsplan

ISA² programmet omfattar aktiviteter inom följande områden:

- Nyckelområden för att skapa förutsättningar för interoperabilitet
- Semantisk interoperabilitet
- Tillgång till data/öppna data
- Geospatiala lösningar
- E-upphandling/e-faktura – stödinstrument
- Beslutsfattande och reglering - stödinstrument

De aktiviteter som är av särskilt intresse ur ett svenskt perspektiv är:

- Åtkomst till registerdata
- Interoperabilitetsöverenskommelser för elektroniska dokument och elektroniska filer
- SEMIC: Främja semantisk interoperabilitet mellan medlemsstaterna
- Semantisk interoperabilitet för att representera behörigheter och mandat
- Utveckling av en öppen datatjänst, support och utbildningspaket inom området kopplad öppen data, datavisualisering och persistensidentifiering
- Big data för offentliga organisationer
- IT implikationer av författningsstyrning

4.3.2 Stödprodukter

Inom ISA-programmet och ISA²-programmet har ett antal produkter tagits fram för att skapa förutsättningar för en effektiv interoperabilitet mellan medlemsstaterna, detta rör t.ex.

- *DCAT Application profile* för dataportaler inom Europa. Stöd för utbyte av informationsmodeller.
- *Asset Description Metadata Schema (ADMS)*. Standardiserade beskrivningar av lösningar för interoperabilitet
- *Core Vocabularies*. Stöd för att designa konceptuella och logiska datamodeller i nyutvecklade informationssystem
- *Information Governance*. Stöd för samordning av verksamhetskrav, informationshantering och IT-utveckling
- *E-Government Core Vocabularies Handbook*
- *Core Public Service Vocabulary Application Profile (CPSV-AP)*. Gemensamma interoperable datamodeller som stödjer M2M-kommunikation. Persistent Uniform Resource Identifiers (URIs)
Designregler för URLs
- *Registry*. Stöd för interoperabilitet av referens-koder.
- *SEMIC Community Infographic*. Ett nätverk som stödjer interoperabilitet mellan medlemsstaternas e-förvaltningsystem.
- *ISA² test bed service*

Bilaga 1 – Aktiviteter i handlingsplaner

Aktiviteter inom e-Government action plan

Nedan beskrivs aktiviteterna i handlingsplanen samt det måldatum som är angivna i planen. En bedömning har tillförts över vilka de primära intressenterna är inom Sverige. De aktiviteter som är av gemensam karaktär är av särskilt intresse utifrån syftet med detta dokument.

Åtgärder	Måldatum	Primära intressenter
Kommissionen kommer att göra följande		
1. Stödja medlemsstaternas övergång till fullständig e-upphandling och användning av register över kontrakt.	2019	Nationellt
2. Påskynda införandet av e-idas-tjänster, inklusive e-id och e-signatur.	2016	Nationellt
3. Säkerställa den långsiktiga hållbarheten för infrastruktur för gränsöverskridande digitala tjänster.	2018	Nationellt
4. Lägga fram en reviderad version av den europeiska interoperabilitetsramen och stödja nationella förvaltningars användning av denna.	2016-2019	Nationellt
5. Samordna utvecklingen av en prototyp till europeisk katalog över IKT-standarder för offentlig upphandling.	2017	Nationellt
6. Kommissionen kommer att använda gemensamma byggstenar som grunden för ett sammanlänkat Europa och infrastrukturer för digitala tjänster och följa den europeiska interoperabilitetsramen. Den kommer gradvis att införa principerna ”digitalt som standard” och ”endast en gång” samt e-fakturering och e-upphandling och analysera konsekvenserna av ett eventuellt införande av principen ”no legacy”.	2016-2019	Nationellt
7. Lägga fram ett förslag om en gemensam digital ingång.	2017	Nationellt
8. Göra den europeiska e-juridikportalen till gemensam kontaktpunkt för europeiska rättsliga frågor.	2016	Ju/Krim
9. I samarbete med medlemsstaterna uppnå obligatorisk sammankoppling av alla medlemsstaternas företagsregister.	2017	BV, TiV
10. Fortsätta arbetet med den elektroniska sammankopplingen av insolvensregister.	2019	BV
11. Lägga fram ett initiativ för att främja användningen av digitala lösningar under ett företags hela livscykel.	2017	BV, TiV
12. Lägga fram ett förslag till lagstiftning för att utvidga den gemensamma elektroniska mekanismen för registrering och betalning av mervärdesskatt.	2016	SKV
13. Inleda ett pilotprojekt avseende principen ”endast en gång” för företag.	2016	BV, TiV
14. Inrätta en gemensam kontaktpunkt för rapportering på sjöfartsområdet och digitalisera transportdokument.	2018	TS, TrV, SfV
15. Avsluta inrättandet av systemet för elektroniskt utbyte av socialförsäkringsuppgifter.	2019	FK

Åtgärder	Måldatum	Primära intressenter
Kommissionen kommer att göra följande		
16. Vidareutveckla Eures-portalen för rörlighet i arbetslivet.	2017	AF
17. Stödja medlemsstaterna vid utvecklingen av gränsöverskridande e-hälsotjänster.	2016-2018	eHM
18. Analysera möjligheten att tillämpa principen om endast en gång i gränsöverskridande sammanhang.	2019	Nationellt
19. Påskynda utbyggnaden och användningen av datainfrastruktur enligt Inspire-direktivet.	2016-2020	Nationellt
20. Arbeta om sina webbplatser för att främja ökat engagemang och deltagande från medborgare och företag i EU-program och EU:s beslutsprocesser.	2018	EK

Aktiviteter inom European interoperability action plan

Handlingsplanen för EIF är indelat i fem olika fokusområden:

1. Säkerställa styrformer för samt samordning och utbyte av interoperabilitetsinitiativ
2. Ta fram lösningar för organisatorisk interoperabilitet
3. Engagera intressenter och öka kunskapen om interoperabilitet
4. Utveckla, upprätthålla och främja nyckelfaktorer för interoperabilitet
5. Utveckla, upprätthålla och främja stödinstrument för interoperabilitet

De parter som är involverade i samtliga aktiviteter är såväl EU-kommissionen som medlemsstaterna.

Säkerställa styrformer för samt samordning och utbyte av interoperabilitetsinitiativ

Aktivitet	Delmoment	Datum
Förvalta och samordna interoperabilitetsinitiativ på EU-nivå och nationell nivå.	1. Identifiera och etablera kontakt med andra relevanta strategier och deras förvaltningsstrukturer på EU-nivå och nationell nivå (däribland sektorskommittéerna).	2017–2020
	2. Identifiera och beskriva förvaltningsstrukturer och bästa praxis för samordning av interoperabilitet.	2017–2020
	3. Se till att interoperabiliteten beaktas när lagstiftningsinstrument utarbetas och relevanta hänvisningar i förekommande fall tas med.	2017–2020

Aktivitet	Delmoment	Datum
Säkerställa verkställandet och övervakningen av EIF:s genomförande.	4. Utöka och upprätthålla Nifo för att övervaka EIF:s genomförande och överensstämelsen mellan nationella strategier/ramar för interoperabilitet och EIF. Därtill övervaka och bedöma genomförandet av handlingsplanen för interoperabilitet.	2017–2020
	5. Från fall till fall tillhandahålla medlemsstaternas offentliga förvaltningar stöd och utbildning för att se till att EIF genomförs på alla nivåer av de nationella förvaltningarna.	2017–2020

Ta fram lösningar för organisatorisk interoperabilitet

Aktivitet	Delmoment	Datum
Tillhandahålla och använda relevanta nyckelfaktorer (t.ex. interoperabilitetsavtal) och artefakter (t.ex. modeller för verksamhetsprocesser).	6. Klarlägga och föreslå sätt att formalisera de offentliga förvaltningarnas organisatoriska relationer som ett led i inrättandet av europeiska offentliga tjänster. Identifiera och utveckla gemensamma processmodeller för att beskriva verksamhetsprocesser. Fastställa bästa praxis.	2017–2020
	7. Identifiera viktiga gränsöverskridande verksamhetsprocesser som medför utbyte av administrativ information (däribland handlingar) och deras genomförande i de olika medlemsstaterna, samt utarbeta riktlinjer för bättre anpassning och förenkling av dessa processer.	2017–2020

Engagera intressenter och öka kunskapen om interoperabilitet

Aktivitet	Delmoment	Datum
Uppmuntra offentliga förvaltningar att använda befintliga och nya interoperabilitetslösningar och samtidigt tillämpa EIF:s principer, rekommendationer och modeller. Fastställa, mäta och informera om de viktigaste fördelarna med en tillämpning av EIF:s principer, rekommendationer och modeller.	8. Utforma och genomföra informationskampanjer om betydelsen av interoperabilitet och fördelarna med att tillämpa EIF.	2017–2020
	9. Etablera kontakt med EU-ländernas kontor för nationellt genomförande (t.ex. stödja upprättandet av en förvaltningsstruktur och genomförandet av lösningar samt uppmuntra deltagandet i EU Pilot).	2018–2020
	10. Upprätthålla, förbättra och påverka Joinup-plattformen för att öka användarnas engagemang och bygga upp en gemenskap.	2017–2020
Vägleda utformningen och utvecklingen av offentliga tjänster baserat på användarnas behov.	11. Identifiera eller införa sätt för användarna att delta i utvecklingen av digitala offentliga tjänster.	2018–2020

Utveckla, upprätthålla och främja nyckelfaktorer för interoperabilitet

Aktivitet	Delmoment	Datum
Fastställa, utveckla, förbättra, genomföra, upprätthålla och främja interoperabla tjänster och verktyg, standarder och specifikationer.	12. Fastställa och genomföra gemensamma specifikationer om villkoren för tillgång till och hantering av basregister. Utöka kartografin för befintliga lösningar till området för basregister.	2017–2020
	13. Genomföra och främja gemensamma modeller för beskrivning och katalogisering av offentliga tjänster i hela EU.	2017–2020
	14. Ta fram dataspecifikationer och verktyg till stöd för initiativ för ”öppna data”.	2018–2020
	15. Fastställa åtgärder som ökar förtroendet för digitala offentliga tjänster i EU. I detta sammanhang påskynda spridningen av e-idas-tjänster, däribland e-identifiering och e-signaturer.	2018–2020
	16. Analysera datainnehållet i och befintliga metadatascheman för de offentliga förvaltningarnas information (däribland handlingar) som används i ett gräns- eller sektoröverskridande sammanhang. Fastställa hinder för ömsesidigt erkännande, utarbeta mappningar och stödja harmoniseringsarbete.	2018–2020
	17. Ytterligare stödja genomförandet och förbättringen av Inspire-direktivet genom bruk av geospatiala data i digitala offentliga tjänster.	2017–2020
	18. Etablera kontakt med kommissionens initiativ om ”molnet” och andra initiativ som rör ”uppbyggnaden av en datadriven ekonomi” på den inre digitala marknaden (vad beträffar förvaltningstjänster) och tillhandahålla nödvändiga rekommendationer och specifikationer för interoperabilitet med beaktande av meddelandet om prioriteringar för informations- och kommunikationsteknisk standardisering på den digitala inre marknaden (COM(2016) 176).	2018–2020

Utveckla, upprätthålla och främja stödinstrument för interoperabilitet

Aktivitet	Delmoment	Datum
Fastställa, utveckla, förbättra, genomföra, upprätthålla och främja instrument som stöder genomförandet, bedömningen och övervakningen av interoperabilitetsarbetet.	19. Utarbeta en metod för att bedöma lagstiftningens eventuella IKT-konsekvenser på europeisk eller, när så är möjligt, på nationell nivå. Identifiera lagstiftning som hindrar interoperabilitet (däribland rättslig undersökning). Utföra digitala kontroller av föreslagen och befintlig politik och lagstiftning. Stödja åtgärder som underlättar utarbetandet av lagstiftning och dess samstämmighet.	2017–2020
	20. Utveckla, upprätthålla och använda mekanismer och verktyg för bedömning av interoperabilitetens mognad, kostnader och fördelar.	2017–2020
	21. Upprätthålla och främja ”ramen för gemensam användning och vidareutnyttjande av it-lösningar” (däribland öppen källkod) som har utarbetats inom ramen för ISA ² -programmet.	2017–2020
	22. Säkerställa underhåll, förbättring och främjande av den europeiska interoperabilitetsarkitekturen (Eira) och den europeiska interoperabilitetskartografin (EIC) som instrument för att underlätta vidareutnyttjandet av befintliga interoperabilitetslösningar i ett nationellt eller gränsöverskridande sammanhang	2017–2020

ISA² – handlingsplan

ISA² programmet omfattar aktiviteter inom följande områden:

- Nyckelområden för att skapa förutsättningar för interoperabilitet
- Semantisk interoperabilitet
- Tillgång till data/öppna data
- Geospatiala lösningar
- E-upphandling/e-faktura – stödinstrument
- Beslutsfattande och reglering - stödinstrument

Nedan följer en lista över aktiviteterna sorterat per område.

Nyckelområden för att skapa förutsättningar för interoperabilitet

Aktiviteter	Primära intressenter
Åtkomst till registerdata	Nationellt
Katalog för tjänster	Nationellt
Datakommunikation nätverkstjänster (TESTA)	Nationellt
IPv6 ramverk för europeiska förvaltningar	Nationellt
Trusted exchange plattform (e-trustEx)	Nationellt
Interoperabilitetsöverenskommelser för elektroniska dokument och elektroniska filer	Nationellt

Semantisk interoperabilitet

Aktiviteter	Primära intressenter
SEMIC: Främja semantisk interoperabilitet mellan medlemsstaterna	Nationellt
Semantisk interoperabilitet för att representera behörigheter och mandat	Nationellt
Publikt flerspråkig kunskaphanteringsinfrastruktur för den digitala inre marknaden	Nationellt

Tillgång till data/öppna data

Aktiviteter	Primära intressenter
Dela statistisk produktion, spridningstjänster och lösningar i det europeiska statistiska systemet	SCB
Fisma: Finansiell data standardisering	SKV
Utveckling av en öppen datatjänst, support och utbildningspaket inom området kopplad öppen data, datavisualisering och persistensidentifiering	Nationellt
Automatisk företagsrapportering	BV
Big data för offentliga organisationer	Nationellt

Geospaciala lösningar

Aktiviteter	Primära intressenter
Europeiska plats interoperabilitetslösningar för e-förvaltning (elise)	LM

E-upphandling/e-faktura – stödinstrument

Aktiviteter	Primära intressenter
Europeiskt upphandlingsinitiativ för interoperabilitet	Nationellt

Beslutsfattande och reglering - stödinstrument

Aktiviteter	Primära intressenter
Deltagande kunskaper för att stödja beslutsfattande	Nationellt
Lagstiftning interoperabilitet verktyg	Nationellt
IT implikationer av författningsstyrning	Nationellt
Europeisk lagstiftningsidentifierare	Nationellt
THEMIS – Tillämpning av EU-lag	Nationellt
Interinstitutionellt ramverk för digital OLP-förvaltning	Nationellt
EI@EULAW – integrering av återhämtning av lagstiftningsuppgifter som överensstämmer med den europeiska lagstiftningsidentifieraren med informationssystem för övervakning av tillämpningen av EU-lagstiftningen	Nationellt
RefIt plattform	Nationellt
Interinstitutionellt register över delegerade akter	Nationellt

